

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 78/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Žilina, zastúpeného JUDr. Petrom Belicom, advokátom, M. R. Štefánika 36, Martin, proti uzneseniu Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/33/2022 z 20. októbra 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 1Tos/94/2023-1709 z 31. októbra 2023 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na „*urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom*“ a prepustenie počas konania podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa „*ich ústavných ekvivalentov*“ a práva na prezumpciu nevinoty podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru uzneseniami všeobecných súdov a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje prepustiť ho v väzby na slobodu.
- Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 31. marca 2022 bola na sťažovateľa podaná obžaloba pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona. Konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 1T/33/2022.
- Sťažovateľ podal 29. septembra 2023 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 1T/33/2022 z 20. októbra 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že ju podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zamietol jeho návrh na nahradenie väzby prevzatím záruky za ďalšie správanie dôveryhodnými osobami konkretizovanými v tomto uznesení; podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zamietol návrh na nahradenie väzby prijatím ním

ponúknutého písomného sľubu z 27. septembra 2023, doručeného súdu 29. septembra 2023; podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol jeho návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku zamietol aj nahradenie väzby peňažnou zárukou.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením č. k. 1Tos/94/2023-1709 z 31. októbra 2023 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že došlo k porušeniu jeho práva na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby. Predmetné tvrdenie odôvodňuje chronologickým popisom priebehu rozhodovania všeobecných súdov o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola okresnému súdu doručená 29. septembra 2023 a o ktorej tento rozhodol 20. októbra 2023. Uvádza, že písomne odôvodnenú sťažnosť podanú proti uzneseniu okresného súdu doručil všeobecnému súdu 25. októbra 2023, resp. 26. októbra 2023 prostredníctvom obhajcu a krajský súd o nej rozhodol 31. októbra 2023. Rozhodnutie mu bolo doručené 16. novembra 2023. Namieta svojvoľné zamietnutie svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

6. Sťažovateľ ďalej vymenúva niekoľko skorších rozhodnutí všeobecných súdov, v súvislosti s ktorými konštatuje zamietnutie svojich žiadostí o prepustenie z väzby na slobodu a porušenie svojho práva na prezumpciu nevinu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom a prepustenie počas konania (čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru) a práva na prezumpciu nevinu (čl. 6 ods. 2 dohovoru) uznesením okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a jej nenahradení zákonnými náhradami v spojení s uznesením krajského súdu o zamietnutí jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu a postupmi, ktoré predchádzali ich vydaniu.

8. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd v prvom rade akcentuje, že sťažovateľ predložil k ústavnej sťažnosti plnomocenstvo na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom kvalifikovaným právnym zástupcom, avšak napriek tomu ju spísal (zrejme) vlastnoručne bez takého zastúpenia. Ústavná sťažnosť však obsahuje minimálnu, resp. v časti žiadnu ústavnoprávnu argumentáciu (pozri body III.1. a III.2. tohto uznesenia).

10. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 463/2018). Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor na dohady a dedukcie (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). V zmysle konštantnej judikatúry pritom nepostačuje akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania. Návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavnoprávne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.) (I. ÚS 478/2022).

11. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia ústavnej sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ani nemôže o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite rozhodovať (m. m. IV. ÚS 279/07, III. ÚS 583/2015, III. ÚS 26/2016).

III.1. K namietanému porušeniu práva na urýchléné rozhodnutie o zákonnosti väzby:

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poskytol ústavnému súdu chronologický popis súdmi vykonaných úkonov týkajúcich sa rozhodovania o svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. V nadväznosti naň bez bližšej konkretizácie vyjadril presvedčenie, že došlo k porušeniu jeho práva na urýchléné rozhodnutie o zákonnosti väzby. Hoci označil namietané články dohovoru a pomenoval (ním tvrdené) porušené právo, jeho ústavnoprávna argumentácia je minimálna (vrátane nejasne koncipovaného petitu), v nadväznosti na čo mohol ústavný súd odmietnuť ústavnú sťažnosť v tejto časti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. V rámci uprednostňovaného materiálneho prístupu k ochrane základných práv a slobôd však v tejto časti vedel vyabstrahovať všeobecnú námietku sťažovateľa, ktorej dôvodnosť bolo možné podrobiť predbežnému prerokovaniu so záverom o jej zjavnej neopodstatnenosti.

13. Ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh zistil, že o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorá bola okresnému súdu doručená 29. septembra 2023, rozhodol súd prvého stupňa 20. októbra 2023. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť. Súdny spis bol predložený na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa krajskému súdu 26. októbra 2023. Krajský súd o nej rozhodol 31. októbra 2023. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 16. novembra 2023 (žiaden z týchto údajov sťažovateľ nerozporuje a sám ich poskytol ústavnému súdu).

14. O väzbe musí súd rozhodnúť urýchlene. Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti a končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, prípadne doručením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného. Neexistuje nijaká pevne ustanovená lehota, v ktorej by súd musel rozhodnúť. Či sa rozhodlo urýchlene, sa posudzuje podľa okolností prípadu. Spravidla však požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu

jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 147/2011, III. ÚS 211/2022, IV. ÚS 334/2023). Pokiaľ ide o otázku urýchlenosti konania, túto je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu (rozsudok Veľkej komory vo veci Ilseher proti Nemecku zo 4. 12. 2018, sťažnosti č. 10211/12 a č. 27505/14, bod 252).

15. Požiadavka urýchlenosti je menej prísna, ak ide o konanie pred odvolacím (sťažnostným) súdom (rozsudok vo veci Abdulkhakov proti Rusku z 2. 10. 2012, sťažnosť č. 14743/11, bod 198). Avšak vzhľadom na skutočnosť, že „v stávke“ je osobná sloboda jednotlivca, štát musí zabezpečiť, aby bolo konanie vedené čo najrýchlejšie (rozsudok Veľkej komory vo veci Khlaifia a ďalší proti Taliansku z 15. 12. 2016, sťažnosť č. 16483/12, bod 131).

16. Namietaný postup všeobecných súdov nemožno posúdiť ako ústavne neudržateľný, keďže rozhodovanie okresného súdu nepresiahlo ústavne akceptovateľnú lehotu (21 dní, resp. 27 dní do predloženia veci krajskému súdu) a rozhodovanie krajského súdu obdobne spadá do ústavne akceptovateľnej doby (21 dní do doručenia uznesenia krajského súdu sťažovateľovi, resp. 26 dní do doručenia súdneho spisu okresnému súdu).

17. Ústavný súd zistil, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (29. septembra 2023) do doručenia rozhodnutia sťažnostného súdu sťažovateľovi (16. novembra 2023) uplynulo 48 dní. Predmetné obdobie, v rámci ktorého všeobecné súdy v preskúmvanej veci rozhodovali, vrátane doručenia jednotlivých rozhodnutí tak nevybočuje z rámca ústavnej akceptovateľnosti v otázke požiadavky urýchleného rozhodovania všeobecných súdov (hoci je dobou približujúcou sa k dobe hraničnej).

18. V nadväznosti na (spôsob) sťažovateľovej argumentácie a po sumarizovaní rozhodných okolností pertraktovanej veci ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva na prezumpciu nevinoty:

19. Sťažovateľ namieta svojvoľné zamietnutie jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a porušenie práva na prezumpciu nevinoty, v súvislosti s ktorým vymenúva niekoľko rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými boli zamietnuté jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa však v tejto časti neobsahuje žiadnu ústavnoprávnu argumentáciu a vytvára priestor jedine na dedukciu ústavným súdom.

20. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nestačí, ak sťažovateľ poukazuje na arbitrárnosť rozhodnutí, pretože arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Práve preto by mal sťažovateľ v sťažnostnej argumentácii z hľadiska jej potenciálneho úspechu v konaní pred ústavným súdom relevantne popísať a vysvetliť interpretačný exces v právnych záveroch súdu, ktorý zapríčinil porušenie jeho práv na spravodlivé konanie (m. m. I. ÚS 633/2022, č. 93/2022 ZNaU).

21. V nadväznosti na všeobecné teoretické východiská (bod 10, 11 a 20 tohto uznesenia, pozn.) ústavný súd uvádza, že absencia kvalifikovaného odôvodnenia predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť v tejto časti za dostatočne odôvodnenú. Za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona totiž

slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019). Ústavný súd v tejto súvislosti rovnako upozorňuje, že absenciu zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 576/2020).

22. Keďže predmetná ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ju odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. februára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu